

505

30к-2
12768

САВЕТЫ БЕЛАРУСІ

Дадатак да газэты „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“

№ 1

7 верасня 1928 г.

№ 1

XVIII
6521

ЗЬМЕСТ.

Да ўсіх работнікаў саветаў і выканкомаў, савецкага актыву, рабочых і вясковых карэспандэнтаў. Пытаньні масавай працы на надыходзячай Сэсіі ЦВК БССР—А. Хацкевіч. Формы масавай працы сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў і райснних выканаўчых камітэтаў.—Лукашэвіч. Да першага выпуску курсаў ЦВК па перападрыхтоўцы жанчын—членаў саветаў.—Ляўданская. Што далі нам курсы—К. Хворыя сельсаветчыкі—Мік. С.

Да ўсіх работнікаў саветаў і выканкомаў, савецкага актыву, рабочых і вясковых карэспандэнтаў.

5 45154

Ва ўмовах разгортваючагася гаспадарчага і культурнага будаўніцтва краіны, дзейнасьць кіраўнікоў гэтага будаўніцтва—саветаў і выканкомаў—набывае ўсё большую і большую вартасьць. Усе больш актуальнай робіцца задача паглыбленьня і пашырэння арганізацыйна-масавай работы саветаў і выканкомаў—адзінага, пэўнага сродку прыцягненьня шырокіх колаў рабоча-сялянскіх мас да савецкага будаўніцтва.

Поўнае выкарыстаньне саветамі і выканкомамі сваіх пашыраных правоў, далейшае палепшаньне і разгортваньне на гэтай аснове арганізацыйна-масавай работы і савецкае дэмакратыі, выкрышталізаваньне дасканалых метадаў працы, і зьнішчэньне недахопаў савецкага будаўніцтва ў горна шырокай крытыкі і самакрытыкі працоўных, абмен вопытам месц і яго пад'агуленьне—усё гэта да апошняга часу яшчэ ня выстарчальна знаходзіла сваё асьвятленьне на старонках савецкага друку.

Асноўныя пытаньні работы саветаў і выканкомаў, асабліва пытаньні арганізацыйна-масавай работы, яе прыцягненьне шырокіх мас працоўных да савецкага будаўніцтва, выхаваньне рабочага, батрацкага і бядняцка-серадняцкага актыву навокал саветаў, пры-

цягненьне жанчын у савецкае будаўніцтва і г. д.—да гэтага часу звычайна не асьвятляліся сыстэматычна.

Адной з прычын гэтага была адсутнасьць сталага спецыяльнага органу, які-б пераважна высветляў пытаньні арганізацыйна-масавай работы саветаў.

Зараз, згодна паставы Прэзыдыму ЦВК БССР, гэтакі орган, у выглядзе штомесячнага дадатку да газэты «Савецкая Беларусь», створаны.

Існаваньне такога спецыяльнага воргану дасць магчымасьць сыстэматычна асьвятляць як станючыя, так і адмоўныя бакі работы саветаў і выканкомаў уцалку і асобных галін іх працы; час ад часу пад'агульваць праробленае і выносіць яго на кантроль працоўных мас. Такім-жа парадкам на старонках дадатку павінны знаходзіць свае папярэдняе абмеркаваньне і найбольш важныя мерапрыеманьні цэнтральных і мясцовых органаў улады. Штомесячны дадатак «Саветы Беларусі» можа і павінен адыграць значную ролю ў справе разьвіцьця ініцыятывы пасабных выканаўчых камітэтаў, саветаў і работнікаў тэй ці іншай галіны ў сэнсе высоўваньня і папярэдняга абгаварэньня праблем палепшаньня савецкай работы.

Прыступакчы на даручэньні Прэзыдыму ЦВК БССР да выданьня што-

месячніка «Саветы Беларусі», Арганізацыйны Адзел Прэзыдыму ЦВК звачаецца да ўсіх работнікаў Саветаў і Выканкомаў, да ўсяго савецкага актыву і мас рабочых і вясковых карэспандэнтаў з заклікам прыняць у выданьні самы чынны ўдзел.

Пабудаваўшы зьмест першага нумару «Саветаў Беларусі» пераважна на цэнтральных матар'ялах, мы спадзяёмся, што з Вашаю актыўнаю данамогаю чарговы—другі—нумар будзе забясьпечаны выстарчальнай колькасьцю мясцовых матар'ялаў.

Пішэце агульныя агляды работы выканкомаў і саветаў, пішэце аб дасягненьнях і недахопах у пасабных галінах працы, пасылайце свае заўвагі і запытаньні, складвайце ў агульную скарбніцу крупіцы свайго вопыту савецкага будаўніцтва. Гэтым вы дапаможаце ўдасканаліць наш дзяржаўны апарат, палепшыць яго работу, наблізіць яго да працоўных мас.

Чарговы нумар «Саветаў Беларусі» выйдзе ў пачатку кастрычніка гэтага году.

Усе допісы і артыкулы—просьба накіроўваць у Арганізацыйны Адзел Прэзыдыму ЦВК БССР.

Арганізацыйны Адзел
Прэзыдыму ЦВК БССР.

Пытаньні масавай працы саветаў на надыходзячай Сэсіі ЦВК БССР.

За шырокі ўдзел працоўных мас у працы саветаў.

У шэрагу пытаньняў гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, якія будуць разгледжаны на чарговай Сэсіі ЦВК, стаць пытаньне аб масавай працы саветаў у Беларусі. Гэтае пытаньне, як і ўсе іншыя, якія стаяць на Сэсіі, мае вялікае значэньне і правільнае вырашэньне яго дасьць нам магчымасьць яшчэ больш пасьпяхова ажыццяўляць сацыялістычнае будаўніцтва. Толькі пры ўдзеле шырокіх працоўных мас у працы як гарадзкіх, гэтак і сельскіх саветаў мы зможам правільна і сваечасова вырашыць задачы па індустрыялізацыі прамысловасьці, калектывізацыі сельскае гаспадаркі, пашырэньня культуры, палепшаньня быту, рэжыму эканоміі і аздаўленьня дзяржаўнага апарату. Пры шырокім уцягненьні ў працу саветаў рабочых і вясковага бядняцка-серадняцкага актыву саветы стануць сапраўдымі цэнтрамі, асяродкамі сацыялістычнага будаўніцтва на мясцох як у горадзе, гэтак і на вёсцы.

Сучаснае стэноўшча масавай працы саветаў значна лепшае, у параўнаньні нават з недалёкім мінулым, аднак, яно ня можа забясьпечыць той хуткі тэмп гаспадарча-культурнага будаўніцтва, які мы зараз праводзім пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Адмоўныя моманты ў працы саветаў.

Перш за ўсё, што мы маем адмоўнага ў масавай працы гарадзкіх саветаў? У гарадзкіх саветах мы бачым, што разам з павышэньнем актыўнасьці з боку рабочай часткі членаў саветаў у рабоце пленумаў, сэкцыяў, камісій, агульная актыўнасьць наведваньня пленумаў і сэкцыяў членамі саветаў застаецца яшчэ недастатковай.

Справаздачнасьць дэпутатаў перад выбаршчыкамі ў большай частцы гарадзкіх саветаў праводзіцца выпадкова; належнай падрыхтоўкі і дапамогі асобным дэпутатам з боку прэзыдыуму гарсавету мала. Ня ўсімі гарсаветаў падагульваюцца вынікі правядзенай справаздачнасьці, дзякуючы чаму прапановы выбаршчыкаў у справе палепшаньня работы гаспадарчых і савецкіх органаў амаль што нявыконваюцца. Папярэдняя прапрацоўка ў сэкцыях найбольш важных гаспадарчых і культурных пытаньняў праводзіцца меншай часткай

гарсаветаў і амаль што поўнасьцю адсутнічае папярэдняе абмеркаваньне на сходах выбаршчыкаў важнейшых гаспадарчых мерапрыёмстваў. Пры наяўнасьці колькаснага павялічэньня і якаснага палепшаньня масавай работы ў гарадзкіх саветах акружных гарадоў, у рабоце гарадзкіх саветаў раённага значэньня пераважную ролю займае адміністраваньне.

Яшчэ недастаткова займаюцца гарадзкія саветы самастойным вырашэньнем канкрэтных пытаньняў савецкага будаўніцтва ў гарадох; не адчуваюць гаспадарчай ролі кіраўніка і адказнасьці перад сваімі выбаршчыкамі, а часта бывае, што тое ці іншае пытаньне вырашаецца за іх выканаўчым камітэтам: «ён усё і за ўсіх зробіць».

На ўсе гэтыя недахопы масавай працы гарадзкіх саветаў і трэба Сэсіі ЦВК зьвярнуць належную ўвагу і ўказаць такія мерапрыёмствы, якія-б зьнішчылі ўсе ненармальнасьці і перашкоды.

Таксама і масавае праца сельскіх і местачковых саветаў і раённых выканаўчых камітэтаў, ня глядзячы на яе агульнае палепшаньне, яшчэ цалкам не разьвязвае тых задач, якія пастаўлены перад саветамі. Напрыклад, усё ўзрастаючая актыўнасьць рабочых і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі і мястэчка слаба скарыстоўваецца саветамі для вырашэньня пытаньняў гаспадарчага і культурнага будаўніцтва; з боку значнай часткі саветаў і выканкомаў няма належнай увагі асноўным формам масавай работы: камісіям, пленумам, прэзыдыумам, рабоце сельскіх і местачковых сходаў, справаздачнасьці і г. д. Пленумы і прэзыдыумы ня склікаюцца ў некаторых саветах на цэлых паўгодзьдзях.

У шэрагу месцаў наглядаюцца выпадкі падмены пленумаў і прэзыдыумаў старшынямі і сакратарамі; адміністраваньне ў рабоце саветаў яшчэ мае перавагу над гаспадарча-культурнай іх дзейнасьцю.

Недастатковая прапрацоўка на пленумах саветаў і выканкомаў чарговых гаспадарчых і культурных пытаньняў, а таксама амаль што поўная адсутнасьць папярэдняй прапрацоўкі практычных пытаньняў савецкага будаўніцтва ў камісіях, дзе павінны прымаць актыўны ўдзел усе члены саветаў.

Сельскія сходы праходзяць у значнай меры самацёкам, кіраў-

ніцтва імі не пастаўлена на належную вышыню, а часам нават і зусім адсутнічае.

У нізавых саветах, а таксама і выканаўчых камітэтах мы маем пранікшы туды розны разлажыўшыся элемент, які знаходзіцца пад уплывам кулацтва і іншых варожых савецкай уладзе праслоек і, у паасобных выпадках, перашкаджае саветам і выканкомаў правільна вырашаць гаспадарчыя пытаньні. Недахоп падрыхтаваных працаўнікоў па розных галінах працы адчуваецца амаль што ўсюды.

Мы маем бязьдзейнасьць значнай колькасьці рэвізійных камісій, якія па сваёй сутнасьці павінны зьяўляцца органамі грамадзкага кантролю.

Кіраўніцтва і інструктаваньне саветаў з боку вышэйстаячых выканкомаў недастаткова, аб гэтым трэба сказаць прама перад усімі нізавымі савецкімі работнікамі.

Што трэба зрабіць у самы бліжэйшы час, каб палепшыць масавую працу саветаў.

Неабходна канкрэтная дапамога нізавым саветам.

Перш за ўсё трэба, каб усе вышэйстаячыя партыйныя і савецкія органы пытаньні масавай працы ў горадзе і вёсцы ставілі ў асяродку ўвагі штодзённай сваёй дзейнасьці, аказваючы канкрэтную дапамогу ў гэтым нізавым саветам.

Усё ўзрастаючая актыўнасьць рабочых гораду і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі патрабуе ад саветаў чуласьці, дзелавітасьці, лепшых форм і метадаў скарыстаньня гэтай актыўнасьці для агульнай справы сацыялістычнага будаўніцтва. У практычным вырашэньні пытаньняў па палепшаньню дабрабыту гораду, па калектывізацыі сельскай гаспадаркі вёскі, каапэраваньню насельніцтва, культурнага будаўніцтва, барацьбы з бюракратызмам і злачынасьцю, — саветы і выканкомы павінны быць непасрэдна зьвязаны з актывам і шырокімі коламі ўсяго насельніцтва, працоўнымі ўсіх нацыянальнасьцяў памятуючы, што бяз шырокага ўдзелу працоўных мас мы ня зможам пасьпяхова

вырашыць пастаўленых Партыяй задач. Гэта галоўнае, што трэба заўжды помніць.

Самастойныя бюджэты паляпшаюць працу саветаў.

Трэба палепшыць матэрыяльную базу працы саветаў—бюджэт.

Бюджэты гарадзкіх саветаў за апошнія гады значна палепшыліся, маюць бюджэты райвыканкомаў, арганізуюцца бюджэты местачковых і сельскіх саветаў, якіх, нажаль, пакуль што вельмі мала. Практыка-ж існавання самастойных сельскіх і местачковых бюджэтаў у Беларусі паказала, што саветы, якія мелі свае бюджэты, значна лепш працавалі ва ўсіх галінах у параўнаньні з тымі саветамі, якія ня мелі сваіх бюджэтаў.

Таму зараз перад намі стаіць практычная задача—значна палепшыць колькасць і палепшыць якасьць сельскіх бюджэтаў, у першую чаргу за лік больш эканамічна моцных сельскіх і местачковых саветаў, робячы сельскія саветы больш самастойнымі для ажыццяўленьня поўнай магчымасьці вырашэньня пытанняў, зьвязаных з гаспадарча-культурнай дзейнасьцю саветаў. Трэба стварыць лепшыя ўмовы для прыняцьця ўдзелу шырокага актыву працоўных у абгаварэньні бюджэтных пытанняў нашых гарадзкіх і сельскіх саветаў.

Неабходна ўцягнуць у сэкцыі і камісіі шырокія колы працоўных.

Мы павінны мець на ўвазе, што лепшым фактарам уцягненьня ў практычную і масавую работу саветаў шырокага актыву насельніцтва зьяўляецца мэтад арганізацыі сэкцыяў і камісіяў пры гарадзкіх, сельскіх і местачковых саветах.

Трэба значна пашырыць уцягненьне ў сэкцыі і камісіі шырокіх працоўных мас гораду і вёскі ваогул і асабліва рабочых, батракоў, вясковай беднаты і жанчын-дэлегатак. Трэба больш прыцягваць да працы ў камісіях культурных работнікаў: камсамольцаў, асьветнікаў, мэдработнікаў, аграномаў, чырвонаармейцаў і г. д. Партыйныя і камсамольскія ячэйкі павінны вылучыць лепшых актывных і працаздольных таварышоў для працы ў сэкцыях і камісіях, аказваючы ім дапамогу належным кіраўніцтвам.

Сэкцыі і камісіі пры саветах павінны весці працу як па сваёй уласнай ініцыятыве, гэтак і па даручэньні пленумаў і прэзыдыумаў саветаў.

Неабходна, каб прапановы камісіяў і наасобных членаў іх абгаварваліся прэзыдыумаў сельсаветаў самым уважлівым чынам.

Трэба шырэй практыкаваць пасяджэньні сэкцыяў і камісіяў на мясцох на тых рабочых і сялянскіх сходах, якія непасрэдна зацікаўлены абгаварваемым пытаньнем.

Паколькі сельскія сходы на практыцы адыгрываюць вялікую ролю ў мясцовым жыцьці і зьяўляюцца адной з форм прыцягненьня шырокіх сялянскіх мас у абгаварэньне найбольш важных пытанняў дзяржаўнага і мясцовага значэньня, неабходна зрабіць шэраг захадаў па высьвешчэньню саветамі іх кіруючай ролі ў арганізацыі і правядзеньні сходаў з максымальным выкарыстоўваньнем іх як масавых калектываў бядняцка-серадняцкага блёку ў справе гаспадарча-культурнага будаўніцтва на вёсцы.

Таксама неабходна ўзмацніць работу таварыстваў сялянскай узаемадапамогі, зрабіць іх сапраўды масавымі арганізацыямі бядняцка-серадняцкіх слаёў вёскі, навіроўваць іх работу ў бок дачы вытворча-калектывнай дапамогі бяднейшаму сялянству. Неабходна палепшыць сувязь саветаў з камітэтамі ўзаемадапамогі як шляхам заслухоўваньня дакладаў апошніх аб іх дзейнасьці, так і шляхам прымацэваньня да іх найбольш працаздольных членаў саветаў і камісіяў, выносячы на шырокае абгаварэньне насяленьня дасягненьні і недахопы ў рабоце камітэтаў узаемадапамогі.

Больш увагі вылучэнству.

Адным з шляхоў да аздаруленьня нашага савецкага апарату і да ўцягненьня рабочых і сялян у непасрэдную працу па кіраўніцтву дзяржавай зьяўляецца вылучэнства. Жыцьцё паказала, што гэтае мерапрыёмства савецкай улады сябе цалкам апраўдала: нашы вылучэнцы—рабочыя адварштату і сяляне ад плуга пад кіраўніцтвам і выхаваньнем кампартыі добра спраўляюцца, часам, з вельмі адказнай працай. Побач з вылучэнцамі, занятымі непасрэдна на працы ў акруговых і цэнтральных савецкіх установах, у нас ёсьць шмат і такіх, якія працуюць на прадпрыемстве ці на сваёй сялянскай гаспадарцы і разам з тым зьяўляюцца членамі і кандыдатамі як акрыканкомаў, так і ЦВК БССР і СССР.

У сучасны момант перад намі стаіць задача абавязкова забяспечыць больш нармальныя ўмовы працы вылучэнцаў, аказваць ім максымальнае садзейнічаньне і таварыскую ўвагу ў працы і аса-

бістых адносінах. Разам з тым, трэба зараз-жа праверыць і выявіць сапраўдныя ўмовы працы вылучэнцаў рашуча ліквідуючы ўсе выпадкі парушэньня нізавымі савецкімі органамі дадзеных у гэтай галіне дырэктыў.

У нас яшчэ вельмі мала высунута на практычную працу ў савецкіх і гаспадарчых арганізацыях жанчын. Маючы на ўвазе неабходнасьць вылучэньня большай колькасці жанчын на сталую працу ў дзяржаўных органах, гарсаветам, райвыканкомам і сельсаветам трэба дакладна выявіць прымацэваных дэлегатак, якіх апраўдалі сябе на практычнай працы, і забяспечыць правядзеньне іх у часе перавыбараў саветаў на сталую працу ў райвыканкомх і саветах.

Каб лепш падрыхтаваць жанчын для кіраўнічай савецкай і грамадзкай працы, сёлета былі арганізаваны цэнтральныя і мясцовыя курсы. Зараз заканчваюцца заняткі на 3-хмесячных курсах, арганізаваных Прэзыдыумам ЦВК БССР для жанчын, савецкіх працаўніц. Адбыліся курсы жанчын-грамадчыц, кааперацыйных работнікаў і г. д.

Наша задача—як мага лепей скарыстаць гэтых жанчын-актывістак—работніц і сялянак,—якія набылі веды сталай савецкай і грамадзкай працы. Трэба перамагчы кансэрватызм у справе вылучэньня жанчын. Неабходна зараз-жа вызначыць шэраг адказных пасадаў і запоўніць іх падрыхтаванымі жанчынамі з курсаў.

Неабходна наладзіць рэгулярную справаздачы перад выбаршчыкамі і праверку выдаткоўваньня сродкаў.

Шырокі актыв, выбаршчыкі дэпутатаў, усё працоўнае насельніцтва павінны заўжды ведаць, што і як робіцца ў савецкім і прымаць удзел у працы саветаў. Таму саветы і наасобныя дэпутаты павінны рэгулярна рабіць справаздачы перад выбаршчыкамі аб сваёй дзейнасьці. Наказы выбаршчыкаў павінны мець месца ў плянах працы саветаў і выконвацца са ўсёй уважлівасьцю. Трэба, каб дэпутаты ведалі наказы сваіх выбаршчыкаў і ў сваіх справаздачах у поўнай меры высветлялі ступень выкананьня наказаў, а таксама прычыны невыкананьня тых ці іншых пунктаў наказаў. Скліканьне прэзыдыумаў, пленумаў, камісіяў павінна адбывацца рэгулярна. Усякая нядбайнасьць па скліканьні масавых органаў савету з боку старшыні павінна разглядацца

як злоўжываньне правамі і абавязкамі, нададзенымі савецкім закопадаўствам.

Саветы, як масавыя калектывы, павінны весці рашучую барацьбу са спробамі, імкненьнем паасобных кіруючых працаўнікоў у прэзыдыумах замяняць сабой савет-калектыву, ня склікаючы цэлымі паўгодзьдзямі пленумаў, прэзыдыумаў і камісій.

Праверка фінансава-матэрыяльнай часткі працы саветаў і выканкомаў павінна мець больш месца, чым гэта было да гэтага часу. Трэба ажывіць дзейнасьць рэвізійных камісій, зрабіць іх адказнымі перад масамі і вышэй-стаячымі органамі. Неабходна ставіць даклады, садаклады і наогул узмацніць інструктаваньне рэвізійных камісій саветаў, асабліва ў галіне праверкі мэтавага скарыстоўваньня сродкаў па самаабкладаньні насельніцтва на вёсцы.

Праверка правільнага мэтавага скарыстаньня сродкаў па самаабкладаньні, правільнага скарыстоўваньня на культурна-гаспадарчыя патрэбы сродкаў ад дзесяці-процэнтнага адлічэньня сялянскай пазыкі—ёсьць прама канкрэтная задача для ажыццяўленьня рэвізійнымі камісіямі на бліжэйшы час. Неабходна дадаткова вырашыць у законадаўчым парадку пытаньні падпарадкаваньня і напрамаку дзейнасьці рэвізійных камісій, пашыраючы іх функцыі ў бок поўнага ахвату рэвізіі гаспадарча-культурнай і адміністрацыйнай дзейнасьці саветаў і выканаўчых камітэтаў.

Крытыка і самакрытыка павінна быць узаемнай зьнізу ўверх і зверху ўніз.

Кіраўнікі саветаў і выканкомаў—прэзыдыумы—павінны забяспечыць поўнае ажыццяўленьне лёзунгу партыі аб крытыцы і самакрытыцы ў рабоце на пленумах, прэзыдыумах, камісіях і сходах. Выпадкі рэпрэсій і застрашваньняў не павінны мець месца ў дачыненні да крытыкуючых, бо толькі праз крытыку, дзелавое і ўсебаковае абгаварэньне пытаньняў мы зможам правільна і паспяхова вырашыць нашы задачы. Уцягваючы шырачэйшыя масы працоўных у гаспадарча-культурнае будаўніцтва нашае краіны, мы зьнешчым бюракратызм, надбайнасьць і недахопы ў працы нашых саветаў і выканаўчых камітэтаў. У галіне ажыццяўленьня шырокай крытыкі і самакрытыкі, а таксама ў выхаваньні савецкага актыву, наш

друк мае вялізарнае значэньне. Усялякі недахопы практычнай і масавай працы саветаў, надбайныя адносіны паасобных працаўнікоў да насельніцтва трэба выносіць на старонкі нашых газэт для таго, каб калектывна памылкі і недахопы выпраўляць і ўжываць лепшыя прыклады, якія таксама павінны знайсці месца ў нашым друку. Звычайна, ці больш усяго, можна бачыць крытыку савецкай працы зверху, і амаль што адсутнічае крытыка ў друку зьнізу. Гэта няправільна, аднабока.

Паводле думкі партыі трэба, каб крытыка і самакрытыка была ўзаемнай зьнізу ўверх, зверху ўніз і больш з боку нізоў. Нізавыя саветы і выканкомы, выконваючы загады вышэйстаячых органаў, павінны выказваць сваю думку праз друк, што і як трэба зрабіць з боку кіраваньня, каб найбольш паспяхова вырашаліся задачы гаспадарча-культурнага будаўніцтва на мясцох.

Праз крытыку і самакрытыку, кантроль і праверку дзейнасьці савецкага апарату мы павінны пазбавіцца ад разлажыўшыхся бязьдзельнікаў і розных, так званых, быўшых людзей, зьвязаных з кулацтвам вёскі і нэпманскімі коламі гораду і мястэчка.

Аздаравіць дзяржаўны апарат, цалкам забяспечыць найлепшае абслугоўваньне насельніцтва—ёсьць неадкладная задача. Трэба сыстэматычна ўжываць законнае права выбаршчыкаў у адкліканьні неадпавядаючых дэпутатаў і выбіраць другіх таварышоў, не чакаючы чарговых перавыбараў саветаў.

Разам з гэтым палепшыць падрыхтоўку і перападрыхтоўку сталых працаўнікоў саветаў; высоўваць падрыхтаваных працаўнікоў на больш адказную савецкую і грамадзкую працу.

Менш абезнікаў, больш жвавага кіраваньня і інструктаваньня.

Вышэй мы канстатавалі слабае інструктаваньне і недастатковае кіраваньне масавай і практычнай дзейнасьцю саветаў з боку вышэйстаячых адпаведных савецкіх органаў і ў першую чаргу з боку выканаўчых камітэтаў. У справе-ж палепшаньня масавай працы саветаў, як і ўва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва, інструктаваньне і кіраваньне адыгрывае асноўную ролю.

Дзеля гэтага трэба безадкладна наладзіць сталае сыстэматычнае інструктаваньне і дзелавое кіраваньне, што

павінна забяспечыць шырокае разгортваньне масавай працы і палепшаньне практычнай дзейнасьці ўсіх саветаў.

Трэба, каб інструктаваньне і кіраваньне насілі характар дзелавой дапамогі і кантролю ў працы саветаў з боку вышэйшых савецкіх органаў. Менш пісьмовых абезнікаў, больш непасрэдных выездаў на месцы для інструктаваньня нэпманскіх органаў і праверкі іх працы. Кадры сталых інструктараў трэба раз-жа палепшыць за лік адпаведных кваліфікаваных работнікаў, якія сапраўды маглі быць інструктарамі-кіраваньнямі якасьці савецкай працы пры выездах на месцы ў саветы.

Перавыбары саветаў.

Апошняе самае галоўнае—гэта перавыбары саветаў. Сэсія ЦВК склікаецца якраз перад пачаткам падрыхтоўчай працы па перавыбарам саветаў. Таму абгаварэньне гэтага пытаньня на Сэсіі будзе мець выключнае значэньне. Перавыбары саветаў зьяўляюцца самым галоўным спосабам шырокага ўцягненьня працоўных мас у непасрэднае кіраваньне дзяржавай, гэта ёсьць спосаб прамога масавага кантролю над дзейнасьцю саветаў з боку ўсіх выбаршчыкаў.

Чарговыя перавыбары саветаў павінны праходзіць пад лёзунгам ажыццяўленьня прынцыпаў савецкай дэмакратыі, забяспечаньня правільнай выбарнасьці, шырокай справяднасьці савецкіх органаў і іх выбарнага складу аб сваёй дзейнасьці з пункту гледжаньня выкананьня наказу выбаршчыкаў пры разгортваньні вакол гэтых справаздач шырокае хвалі самакрытыкі і крытыкі рабочых гораду і вясковага актыву. Перад выбарамі трэба зрабіць масавую праверку гаспадарча-культурнай дзейнасьці саветаў.

Нам трэба забяспечыць у чарговых перавыбарах больш актыўны ўдзел усіх грамадзкіх арганізацый гораду і вёскі. Дабіцца поўнага і актыўнага ўдзелу ў кампаніі рабочых, батракоў і бядняцкага сялянства, павялічэньня ў саветах новага складу колькасьці партыйнага і камсамольскага ядра, колькасьці рабочых, батракоў, беднаты і жанчын—членаў саветаў.

Вось тое галоўнае ў пытаньні аб масавай працы саветаў, што павінна вырашыць надыходзячая Сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР.

А. Хацкевіч.

Формы масавай працы сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў і раённых выканаўчых камітэтаў.

Наша пралетарская дзяржава перабудоўваецца на сацыялістычны лад. Будаўніцтва сацыялізму звязана з надта вялікімі цяжкасцямі, выцякаючымі з заняпаласці народнае гаспадаркі краіны і нізкага культурнага ўзроўню мас. Перамагчы гэтыя цяжкасці ў справе пабудовы сацыялізму у нашай краіне без шырокага ўдзелу саміх мас нельга. А таму справа ўцягнення працоўных—рабочых і сялян—ў кіраўніцтва дзяржаваю зьяўляецца галоўнай задачай саветскай улады і надалейшы час.

Насяляе практычнае ажыццяўленне гэтай задачы ў значнай меры залежыць ад таго, як нізавыя саветскія органы—сельскія, местачковыя і гарадзкія саветы і райвыканкомы—умеюць надаць сваёй дзейнасці характар масавай работы.

Як характарызуецца масавая работа нізавых саветаў і райвыканкомаў у сучасны перыяд?

Масавае праца гарадзкіх, местачковых і сельскіх саветаў, а таксама і райвыканкомаў, параўнальна з пярэднім перыядам, палепшылася ў сэнсе надання ёй большай плянаваўсці і пашырэння некаторых форм яе (праводзілася больш пасяджэнняў пленумаў, прэзыдыумаў, агульных сходаў, камісій). Адначасова з гэтым масавае некаторае палепшанне зместу і якасці масавай работы ў напрамку больш канкрэтнасці і практычнасці яе (за выключэннем камісій).

Побач з гэтым масавае цэлы шэраг адмоўных момантаў ў справе разгортвання масавай работы нізавых саветаў і райвыканкомаў. Так, трэба канстатаваць, што належнай увагі з боку райвыканкомаў і нізавых саветаў справе надання сваёй рабоце характару масавасці ня было. Аб гэтым сведчыць тое, што як саветы, так і райвыканкомы вельмі мала практыкавалі да гэтага часу перыядычнае вывучэнне форм і метадаў масавай работы і разгортвання яе на практыцы. У матар'ялах работы гэтых нізавых органаў рэдка можна знайсці сляды, якія-б сведчылі аб вывучэнні становішча масавай работы, высвятленні перашкод яе і вызначэнні мерапрыёмстваў па далейшым разгортванні.

Якія-ж формы масавай работы нізавым саветам і выканкомам ёсць магчыма практыкаваць? Як гэтыя

формы скарыстоўваліся да гэтага часу? Што трэба зрабіць, каб справу масавай работы нізавых саветскіх органаў сапраўды шырока разгарнуць.

Пленумы і прэзыдыумы нізавых саветаў і выканкомаў.

У справе скарыстання актыўнасці працоўных мас і большага ўцягнення рабочых і сялян у саветскае будаўніцтва праз пленумы і прэзыдыумы райвыканкомаў, сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў,—апошнімі рабілася мала, з пункту погляду набліжэння работы пленумаў і прэзыдыумаў да мас. Як райвыканкомы, так і нізавыя саветы ня ў поўнай меры ўжываюць практыку выездаў у вёску альбо на прадпрыемствы для правядзення сваіх пасяджэнняў, а калі і робяць гэтыя выезды, то аднак не абстаўляюць іх так, каб запяшчечыць шырокае наведванне і ўдзел у практычнай рабоце пленумаў і прэзыдыумаў, працоўных мас, чаму лік наведвання рабочымі і сялянамі гэтых пасяджэнняў вельмі нязначны, а практычны ўдзел у рабоце іх амаль зусім адсутнічае. У выніку гэтага работа пленумаў і прэзыдыумаў у большасці вынікае характар габінэтных, а ня шырока-масава. Каб надаць рабоце пленумаў і прэзыдыумаў райвыканкомаў сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў характар масавасці, патрэбна больш шырока практыкаваць выезды ў вёску альбо на прадпрыемствы для правядзення пасяджэнняў, загадзя шырока абвешчаць насельніцтву калі і дзе будзе праводзіцца пасяджэнне пленуму альбо прэзыдыуму.

Райвыканкомам і саветам неабходна падбіраць у парадак дня пасяджэння пытанні, цікавыя мясцовае насельніцтва, падрыхтоўваць даклады па парадку дня ў разрэзе практычнага вырашэння разглядаемых пытанняў, уязваючы іх з умовамі мясцовага жыцця. Самы доклад належыць рабіць у сьцісла, па мажлівасці, форме, але выразна і зразумела.

Для таго, каб зьяўляючыся на пасяджэнне рабочыя і сяляне больш актыўна выступалі ў абгаварэнні вырашальных пытанняў—карысна ў час дакладу ставіць перад удзельнікамі точна сфармуляваныя пытанні, на якія пажадана мець погляд і думку

шырокіх мас. Праекты пастаноў з вызначэннем мерапрыёмстваў па вырашальных пытаннях павінны таксама быць загадзя падрыхтаваны і абавязкова ў практычнай і зразумелай фармулёўцы.

Агульныя сходы.

Як райвыканкомы, так сельскія, местачковыя і гарадзкія саветы няпоўна скарыстоўваюць такую форму масавай работы, як сходы насельніцтва вёскі, мястэчка і гораду. Скліканне гэтых сходаў ня ўведзена ў сталую сыстэму і календарнымі плянамі амаль што ніколі не рэгламентуецца, чаму назіраецца, што ў некаторых пунктах сходы адбываюцца па разоў 15-18 у год, у той час, як у другіх пунктах аднаго і таго-ж савету—2-4 разы.

Як райвыканкомы, так і нізавыя саветы не аддаюць належнай увагі справе ўцягнення на гэтыя сходы найбольшай колькасці насельніцтва, чаму на большай частцы звычайных сходаў заўважваецца надта малы працэнт наведвальнікаў. А між іншым, калі-б райвыканкомамі і нізавымі саветамі былі скарыстаны ўсе захаваны, лік наведвальнікаў, бязумоўна, быў-бы значна большы; аб гэтым сведчыць факт высокай нормы наведвання агульных сходаў насельніцтвам у час перавыбараў саветаў.

Таксама вельмі мала скарыстоўваюць райвыканкомы сельскія, местачковыя і гарадзкія саветы агульныя сходы, як органы грамадскага кантролю надзейнасцю нізавых саветаў, шляхам пастаноўкі справаздачных дакладаў аб праробленай працы. Райвыканкомы і саветы ў большасці выпадкаў робяць на сходах справаздачы ў час прадажэння перавыбарчай кампаніі. Метады пабудовы справаздачных дакладаў не адбываюць сапраўднай практычнай работы і выканання наказаў выбаршчыкаў, што супыняе актыўнасць удзельнікаў сходаў.

Абавязкова патрэбна практыкаваць пастаноўку па справаздачных сходах дакладаў з пункту погляду практычнага выканання плянавае работы і наказаў выбаршчыкаў, акрамя гэтага неабходна ставіць даклады рэвізійных камісій аб выніках правёркі працы райвыканкомаў і саветаў.

Нарады.

Не ў дастатковай меры практыкуюць нізавыя саветы і райвыканкомы такую форму масавай работы—як нарады: на савецкаму будаўніцтву, аб вылучэнстве, аб рабоце жанчын, кааперацыйнаму будаўніцтву і інш. вытворчыя нарады. У тых-жа выпадках, калі і праводзяцца яны ў некаторых месцах, то няносяць характару шырока-масавага нарад, так як удзел у рабоце іх, у большасці выпадкаў, абмяжоўваецца прадстаўніцтвам афіцыйнага круга ведамстваў, ці арганізацый, а шырокія масы рабочых і сялян амаль што зусім ня ўцягваюцца, чаму карыснасць гэтых нарад у значнай меры траціцца.

Трэба ў далейшай рабоце нарад дамагацца самага шырокага удзелу працоўных мас—рабочых і сялян. З гэтаю мэтай карысна гэтыя нарады праводзіць ня толькі ў цэнтры, знаходжэння райвыканкомаў альбо саветаў, а пераносіць іх у іншыя насельніцкія пункты—вёскі альбо прадпрыемствы.

Сходы беднаты.

Асабліва вялікае значэнне мае ў справе надання рабоце нізавых саветаў і райвыканкомаў характару масавасці—удзел іх у працы з беднай вёскай і мястэчка. Сельскія, местачковыя саветы і райвыканкомы ў сваёй дзейнасці павінны апрацаваць першую чаргу на пралетарыят і беднату мястэчка, гораду і вёскі, выходзячы з складу гэтае праслойкі сапраўдных прыхільнікаў да ўсіх мерапрыемстваў партыі і савецкае ўлады і шчырых памочнікаў пры правядзенні гэтых мерапрыемстваў у жыццё. Каб забяспечыць сабе гэтую прыхільнасць і дапамогу з боку пралетарыяту і беднаты вёскі і гораду—райвыканкомы, сельскія, местачковыя і гарадскія саветы павінны абавязкова шырока практыкаваць метады папярэдняга абгаварэння на сходах беднаты ўсіх важнейшых мерапрыемстваў, якія падлягаюць ажыццяўленню, дакладна і канчаткова дагаварваючыся з беднатаю аб парадку правядзення мерапрыемстваў і падтрыманне іх на агульных сходах. Воўнт у гэтай справе сьведчыць, што паспяховае правядзенне на агульных сходах пажаданых мерапрыемстваў у пераважнай долі залежыць ад таго, як дасягнута папярэдняя дамоўленасць з бядняцкай праслойкаю.

Камісіі і сэкцыі пры саветах.

Адна з галоўнейшых форм масавай работы нізавых саветаў—гэта форма камісій і сэкцый, арганізуюмых пры

сельскіх, местачковых і гарадскіх саветах. Праца гэтых камісій і сэкцый у сучасны момант характарызуецца слабай разгорнутасцю, малапрактычнасцю і бесплянаваасцю. Асабліва гэта трэба аднесці да работы камісій пры сельскіх саветах. Нават тая работа, што камісіямі праводзіцца, у большасці выпадкаў саветамі скарыстоўваецца няўдала, так як плянавай увязкі работы камісій і саветаў няма.

Праца камісій данага перыяду не адбівае калектыўнае творчасці. Маецца многа такіх саветаў, пры якіх значная частка камісій на працягу ўсяго часу ад сваёй арганізацыі не правялі ніводнага пасяджэння.

Чым-жа тлумачыцца тое, што многія камісіі не працуюць, а калі некаторыя з іх праводзілі якую-небудзь работу, то апошняя амаль што не спрыяла палепшэнню працы савета?

Прычыны для гэтага маецца многа, як-та: а) слабае практычнае кіраўніцтва работай камісій з боку райвыканкомаў і нізавых саветаў; б) нязначная колькасць складу сяброў камісій (ад трох чалав. і ня больш 10); в) залічэнне ў склад камісій без захавання прынцыпу добраахвотнасці актывістага, без яго згоды, а часам залічваюць у камісію на прынцыпу прадстаўніцтва ад вёскі, мала ўлічваючы сапраўдную актыўнасць таго ці іншага грамадзяніна і тэрытарыяльную адлегласць месца знаходжэння залічваемых актывістаў ад цэнтру работы камісій; г) наяўнасць паралельных ведамсцвенных камісій (лясная, сантройка), што пераблытвае функцыі іх і пераходжае ажыццельню работу; д) няправільны погляд некаторых работнікаў нізавых саветаў на роль і прызначэнне камісій—у сістэме савецкае работы і няўменне скарыстаць камісіі ў справе савецкага будаўніцтва.

Для разгортвання і ажыццельнення дзейнасці камісій райвыканкомам і нізавым саветам неабходна забяспечыць правільнае арганізацыйнае афармленне камісій і сэкцый з захаваннем у поўнай меры прынцыпу добраахвотнасці; адначасова з гэтым трэба абавязкова ўвесці ў склад камісій шырокае прадстаўніцтва: партыйных, камсамольскіх, прафесійных і іншых грамадскіх арганізацый; дэлегацкіх сходаў жанчын, кааперацыі, камітэтаў узаемадапамогі. Наогул, нізавыя саветы і райвыканкомы павінны дамагацца ўцягнення ў склад камісій найбольшай колькасці актывістаў. Папаўненне складу камісій і сэкцый актывістамі павінна праводзіцца сістэматычна на працягу ўсёй работы савету, шляхам пастаноўкі перыядычна спе-

цыяльных дакладаў на сходах на закліканню актывістаў у работу камісій.

Нельга чакаць палепшэння работы камісій, калі ня будзе ўзмоцнена кіраўніцтва практычнаю работаю з боку райвыканкомаў і нізавых саветаў. З гэтаю мэтай абавязкова належыць прымацоўваць да камісіі ўсіх членаў савету і ўпарта дамагацца ўдзелу іх і ажыццяўлення кіруючае ролі ў рабоце камісій. Таксама неабходна райвыканкомам і саветам перыядычна (ня менш як у паўгоддзе раз) падагульваць становішча працы камісій, вывучаць недахопы і перашкоды ў рабоце іх, вызначаць пасьпехі ў справе ўцягнення актыву ў работу камісій і якаснага ўзросту гэтага актыву, уяўлення дакладнага вучоту актыву, як рэзерву для вылучэння.

Для палепшэння работы камісій абавязкова неабходна перагледзець арганізацыйную схему існуючых камісій з пункту погляду ліквідавання паралельных (ведамсцвенных).

Абслугоўванне насельніцтва.

Да форм масавай работы трэба аднесці і справу абслугоўвання наведвальцаў саветаў і райвыканкомаў. У гэтай справе ў нізавым савецкім апарате сустракаецца надта многа недахопаў: бюракратызм, цеганіна, нядабайнасць і бязважлівасць адносінаў да наведвальцаў і многа чаго іншага. Як райвыканкомы, так і нізавыя саветы амаль што ніколі не практыкуюць абмяркоўваць, як найлепей арганізаваць і праводзіць справу абслугоўвання наведвальцаў; між тым—без устанавлення сталай сістэмы прыёму і абслугоўвання наведвальцаў—цяжка выкараніць вышэйадзначаныя адмоўныя зьявішчы.

Вось чаму нізавым савецкім арганам неабходна ўстанавіць сталы парадок прыёму наведвальцаў, забяспечыўшы іх уважлівасцю, свачасоваасцю разглядаў іх хадайніцтваў і задавальненнем іх патрэб.

Вось тыя галоўнейшыя формы масавае работы, якія ёсць магчымасць і патрэбна скарыставаць як райвыканкомам, так сельскім, местачковым і гарадскім саветам у большай меры, чым гэта практыкавалася да гэтага часу. Вядома, што скарыстанне гэтых форм масавай работы павінна быць уведзена ў рэгламентаваную календарную сістэму і праводзіцца ў разрэзе выканання асноўнае мэты: уцягненне шырокайшых пластоў рабочае класы і сялянства ў савецкае будаўніцтва.

Лукашэвіч.

Да першага выпуску курсаў ЦВК па перападрыхтоўцы жанчын—членаў саветаў.

7-га верасня канчаюць сваю працу курсы ЦВК па перападрыхтоўцы жанчын—членаў саветаў.

Перш, чым гаварыць аб выніках курсаў, неабходна сказаць аб складзе курсаў і ходзе работы на іх.

Сацыяльны склад курсантак, а таксама іх палітычнае разьвіццё і практычная падрыхтоўка не пакідаюць жадаць лепшага. Так, пераважная большасць курсантак зьяўляецца слянкамі-бяднячкамі—з якіх 65 проц. зусім звольнены ад сельска-гаспадарчага падатку.

Аб практычнай падрыхтоўцы курсантак яскрава гаворыць тое, што 60 проц. іх выбіраюцца членамі саветаў па два і тры разы. У ліку курсантак маюцца таксама члены ЦВК, АВК і РВК; таксама маецца значная колькасць курсантак, працуючых на самастойнай савецкай рабоце ў якасьці старшын і сакратароў сельсаветаў і камітэтаў узаемадапамогі.

Аб палітычным узроўні курсантак сьведчаць наступныя лічбы: 12 з іх члены КП(б)Б, 18—кандыдаты ў члены КП(б)Б і 5—членаў ЛКСМБ. У дадатак да гэтых лічбаў трэба сказаць, што ўсе курсанткі даволі правільна разбіраюцца ў бягучай палітыцы Савецкае Улады. У заключэньне характарыстыкі складу курсаў неабходна адзначыць, што курсанткі вельмі сумленна і з захапленьнем адносіліся да заняткаў на курсах, так што адміністрацыя курсаў ніводнага разу не даводзілася ставіць пытаньня аб падняцьці вучэбнай дысцыпліны.

Пераходзячы да агляду работы курсаў трэба сказаць, што праца на іх працякала без перабою і праграма выканана цалкам, нават з перавышэньнем па некаторых пытаньнях, як, напрыклад, эканомпалітыка, левінізм, па якіх прадметах колькасць гадзін была павялічана.

Пры ўсім гэтым неабходна адзначыць, што калі-б курсы былі скліканы ня ў летні час, можна было-б яшчэ лепш выканаць вучэбны плян, які, у сувязі з водпускным перыядам, праводзіўся ня ў зусім нармальным умовах, а таксама можна было-б падбраць лепшы склад выкладчыкаў.

Апрача вучэбнае праграмы на курсах была яшчэ праведзена значная пазашкольная праца: тав. Накроўскім прачытаны 3 лекцыі на анты-рэлігійныя тэмы, праведзена лекцыя па біалёгіі, рабіліся таксама палітычныя

даклады аб нацпалітыцы і інш. Акрамя гэтага курсанткамі праведзены экскурсіі: у Белдзяржмузэй, Музэй Рэвалюцыі, на шкляны і гарбарны заводы, хлебазавод і балотную станцыю. Азнаёмлены былі курсанткі і з дзіцячымі ўстановамі народных камісарыятаў асьветы і аховы здароўя.

Пераходзячы да вынікаў работы курсаў трэба сказаць, што пастаўлены перад курсамі Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам задачы падрыхтоўкі жанчын—членаў саветаў да самастойнай работы ў саветах і выкананых выкананых добра.

Няўная частка курсантак з посьпехам можа быць ужо зараз скарыстана на раённай і акруговай рабоце, а да 90 проц. усяго складу курсаў бяжумоўна здолее быць карыснымі працаўнікамі саветаў у якасьці іх старшын і сакратароў. З гэтых апошніх значная частка праз пэўны час практычнай і самастойнай работы ў нізавых органах таксама зможа быць прасунутай далей на работу ў акругі і раёны.

Такім чынам, ідэя арганізацыі курсаў апраўдалася на практыцы далкам, як у сьвесе сваечаснасьці гэтага мерапрыёмства, так і яго неабходнасьці.

У далейшым, бяжумоўна, неабходна будзе прадоўжыць практыку скліканьня такіх курсаў як у цэнтры, так і на мясцох, улічыўшы дасягненьні і недахопы гэтых першых курсаў у рэспубліканскім маштабе.

Патрэба ў скліканьні такіх курсаў усё больш і больш будзе расьці, бо на фабрыцы і ў вёсцы расьце новы жаночы актыў, растуць новыя сьвежыя сілы, якімі неабходна папаўняць і абнаўляць склад нашых савецкіх арганізацыяў.

Праз некалькі дзён на месцы зьвернуцца ўзбагачаныя новымі ведамі, узброеныя пэўным зарадам тэорыі курсанткі. Трэба, каб атрыманьня імі веды на курсах памножаны на ранейшую практыку работы ў саветах, былі мэтазгодна і ў поўнай меры выкарыстаны. Кожная курсантка павінна атрымаць належную самастойную працу ў саветах, выкананых і грамадзкіх арганізацыях, часткай ужо, а рэшта у надыходзячую перавыбарчую кампанію.

Саветы і выканкомы на мясцох павінны да гэтае справы аднесьціся з такой-жа ўвагай і сур'эзнасьцю, як яны аднесьціся да падбору актывістак пры пасылцы іх на курсы.

Ляўданская.

Што далі нам курсы.

(Гутаркі з курсанткамі курсаў ЦВК).

Курсы для жанчын—членаў саветаў, арганізаваныя ЦВК, канчаюць сваю працу.

Паслухаем, што кажуць самі курсанткі аб тэй карысьці, якую ім далі курсы.

— Курсантка Бурэйка Алена, з Клічаўскага раёну, Бабруйшчыны кажа:

Што і казаць, шмат ведаў, неабходных ведаў набыла я на курсах. Вывучыўшы ўсё тое, што выладалася на курсах, я цяпер не магу зразумець, што працаваць на вёсцы можна бяж гэтых ведаў.

Палітыка, зямельнае права, Савецкае будаўніцтва і іншае,—добра было-б, каб усё гэта ведаў ня толькі работнік сельсавету, але і кожны селянін, тады-б да сацыялізму мы ня ішлі-б такім дробным крокам, як ідзем цяпер. Я раней ня ведала зямельнага кодэксу, і цяпер усіамінаю, як шмат было ў

мяне памылак, ня так растлумачвала пытаньні, калі да мяне звачваліся дзядзькі.

Палітыка гэтак сама прымушала чырванець, калі бывала запытаюць што колечы.

Дзякуючы зацікаўленасьці нашых выкладчыкаў навука давалася лёгка. Ленінізм даваўся цяжкавата—гэта ня толькі мне але і ўсім нашым курсанткам. Але я ўсё-ж маю выяўленьне, што такое Ленінізм, што новага ўнёс Ленін. Шмат ведаў прывязе жанчына з курсаў на вёску, якія зоркай павінны засьвяціць у нашым жыцьці.

Курсантка Самсончык гаворыць.

У с.-савеце я працую ўжо больш году. Апошні час сакратаром с.-с., а раней была намесьнікам старшыні.

Працавала я бяз пляну—што прыдзе-ца тое і рабіла. Альбо прыдзе дзядзька па якой-небудзь справе, і калі я сама ведаю што-небудзь, дык скоро зраблю і адпраўлю яго. А іншы раз бывала і так, што і не змагу яму даць належнай парады.

Цяпер, пабыўшы на курсах, я шмат чаму навучылася, магу і даклад зрабіць і ведаю куды якога дзядзьку направиць, альбо самой дапамагчы яму.

Курсы гэтыя далі вялікую карысьць мне, а таксама і другім жанчын, якія тут вучацца.

Шмат ёсьць жанчын, якія жылі ў вёсцы і ня мелі ўяўленьня аб дыктатуры пралетарыяту, палітэкавомі, левінізме, а цяпер могуць і разбірацца ўва ўсім гэтым.

Курсантка З. Даргіс кажа:

Хоць у трохмесячны тэрмін і цяжка атрымаць належную адукацыю, але прымаючы пад увагу пастаноўку работы курсаў і наша жаданьне пашырыць свой сьветагляд, можна не памыліўшыся сказаць, што курсы дасягнулі свае мэты.

Калі мы прыехалі на курсы, дык перад намі стаяла адна мэта: вучыцца, вучыцца і як мага больш атрымаць ведаў.

Цяпер-жа, калі мы канчаем гэтыя курсы, перад усімі намі наогул і перад кожнай у прыватнасьці, стаяць больш сур'ёзныя задачы: мы павінны правільна скарыстаць гэтыя веды дзеля зьнішчэньня тых недахопаў, якія ёсьць яшчэ ва ўсіх галінах нашай грамадзкай працы.

Кожнай з нас трэба ведаць, што па сканчэньні курсаў мы павінны будзем больш уважліва, больш энэргічна ўзяцца за ажыцьцяўленьне пытаньняў, якія ва ўвесь рост, у сучасны момант, стаяць перад рабочай клясай і савецкай уладай.

Грамадчыца - курсантка, па сканчэньні курсаў, у першую чаргу, павінна быць першым памочнікам камуністычнай партыі і савецкай улады ў галіне пабудовы нашай сацыялістычнай гаспадаркі на падставе індустрыялізацыі.

Шмат энэргіі трэба затраціць на перабудову гаспадаркі нашае вёскі на сацыялістычны лад.

Цэлы шэраг пытаньняў, якія стаяць на нашым сацыялістычным шляху, патрабуюць ад нас, як ад грамадчыц, актыўнага ўдзелу.

Для гэтага нам заўсёды трэба звачвацца да тых ведаў, якія мы атрымалі ў духу левінізму на курсах; пры гэтым у кожнай з нас павінна быць дапаможнікам наша клясавае пачуцьцё.

Прыехаўшы ў свае куткі—з якіх мы сабраліся сюды—мы павінны навесьці работу так, каб гэта работа зьяўлялася падрыхтоўчай работай для перавыбарчай кампаніі с.-саветаў.

Галоўнай мэтай будучай перавыбарчай кампаніі будзе, як заўсёды, цесная сувязь беднаты з серадняком супроць кулака і павялічэньне процанту жанчын у выбарчых установах.

Мы павінны дабівацца вылучэньня лепшае часткі жанчын-грамадчыц на самастойную, адказную работу, дзе жанчына змагла-б паказаць сваю працаздольнасьць, уменне працаваць у савецкіх, гаспадарчых і другіх установах.

Гэтым самым мы выканаем адну з пастаноў вышэйшых партыйных органаў.

Хворыя сельсаветчыкі.

У Хоцінскім сельсавеце (Полацкай акр.) да гэтага часу назіраецца п'янства, чыноўніцкія выхадкі, абыватальшчына і сваяцтва. Старшыні спажывецкага і пазычковага т-ва вядуць сябе, як чыноўнікі, закапаліся ў сваіх габінэтных справах, робяць папойкі і г. д. Фэльчар Азернік—хабарнік: бярэ заўсёды ад хворых масла, сала, яйкі, а аднойчы нават атрымаў 10 пудоў жыта.

Парт'ячэйка хоць і моцная, але не кіравала, як трэба, жыцьцём сельсавету. Сакратар ячэйкі Ладзік, у прыклад другім, п'янствуе. Усе грамадзкія і культурныя арганізацыі сьпяць. Хата-чытальня існуе толькі так сабе, амаль што заўсёды на замку, кнігі загнаны ў шафы.

Насьценгазэта выходзіць 2 разы ў год. На зьмешчаны ў ёй матар'ял вятарыя «актывісты» кажуць:

Курсантка Пятроўская, член ЦВК.

Хоць работніца і сялянка прыехалі на курсы мала падрыхтаванымі тэарэтычна, але зэтае яны не шкадавалі сваёй энэргіі ў час заняткаў і імкнуліся к таму, каб як мага больш захапіць ведаў для практычнай сваёй працы. І кожная наша грамадчыца жанчына добра ведае, што для практыкі неабходна тэорыя, а для тэорыі—практыка.

Скончыўшы курсы работніца і сялянка будзе стойка стаяць на сваім пасту і выконваць усе тыя абавязкі, якія будуць ёй даручаны.

Прыехаўшы дахаты, яна будзе пашыраць у цёмных кутках асьвету, якіх яшчэ не закранула наука.

І, нарэшце, было-б вельмі пажадана, каб такія курсы арганізоўваліся кожны год, толькі з большым тэрмінам навучаньня.

З такімі настроймі разьяжджаюцца ўсе курсанткі.

Амаль усе яны выказваюць думку аб тым, каб гэтакія курсы арганізоўваліся кожны год, і тады шэрагі жанчын-грамадчыц узмацняцца новымі падрыхтаванымі сіламі.

К.

— «Печага сабаку і абіць, дык ён хвост ліжа».

Кулацтва гэтага сельсавету мірна эксплюатуе беднату, выхоўвае антысавецкі дух, мае ільготы па сельгаспадатку, карыстаецца крэдытам і г. д.

Яно да гэтага часу яшчэ не адчувала на сябе савецкай улады. Новы старшыня с.-с. вядзе п'янства ў сьценах с.-савету. С.-г. машыны аграпункту іржавеюць пад дзіравымі стрэхамі.

Гэтыя хваробы зьяўляюцца яшчэ і таму, што няма патрэбнага кіраўніцтва з боку райарганізацыі.

Чакаем, што адпаведныя органы ваймуцца чысткай нізавога апарату Хоцінскага с.-с.

Мік. С.